Ч. 116 (11.369). Львів, неділя 27. травня 1928. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. — Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Анальоґії.

Львів, 26 травня 1928.

Стоїмо під свіжим враженням виленського присуду. 37 білоруських інтелігентів засуджено на 209 літ тюрми, а в тому числі 4-ох б. послів на 48 літ тюрми. Вся польська преса (з деякими загальниковими застереженнями „Роботніка") висловлює вдоволення з цього приводу. Прибічний орган кожночасного польського уряду „Іл. Курер Цодз." пише на маргінесі виленського присуду:

„Вкінці припинено гайдамацьку роботу тих „суверенів" (себто б. послів), тих „репрезентантів народу", а одночасно утримувачів чужої держави і зухвалих, позбавлених усяких скрупулів агітаторів перевороту на згубу Польщі, в якій злобули горожанство (сік!) і яка їх живила (сік!). Вкінці прийшла кара за ті віча, на яких темне, нуждене окраїнне населення заохочувано просто до вбивств і грабіжі, віча, про яких звіти читали ми з переляком і здивуванням, що уряд держави, яка хоче жити, толерує таку агітацію. Вкінці скінчилася толеранція! І під мякою умовою не сміє вернути. Мусимо раз на все зірвати зі системою толерації супроти ворожих державі почи[на]нів усяких радикальних, більшовицьких чи комунізуючих перевортників. Польща має право жити, отже має право й обовязок боронити свого життя проти ворогів. Супроти безоглядних, на все рішених ворогів держави, слід приноровити безоглядні засоби".

Це одна подія з останніх днів. А друга? Друга — це видача соймом комуністичних послів Сохацького і Владислава Вачинського, який то факт знову найшов вдячний відгомін у польській „патріотичній" пресі.

Ці два факти з останніх днів, як і попередня поведінка польського уряду та практика польських судів, доказують, що в добі „одинкового" єдиновластя наступило загострення боротьби проти комуністичних чи навіть соціяльно й національно емансипаційних елементів.

Вже нераз висловлювали ми погляд, що засаджування комуністичного руху в підземелля нелеґальности не лише є безцільне, але навпаки причиняється до його поширення. Зріст комуністичних голосів підчас комунальних і соймових виборів є найкращим мірилом зросту комуністичних впливів. Довгі літа безоглядної боротьби з комунізмом, тисячі літ тюрми для кольпортерів комуністичної літератури мали якраз противний наслідок від сподіваного. Ніщо не мало такого плодотворного наслідку для розросту комунізму, як саме репресії, процеси, тюрма і німб нелеґальщини.

Нелеґальщина ще ніколи не вбила ніякого руху, а навпаки творила тверді основи для його розквіту. Одночасно вона з одного боку усуває громадську контролю над усяким нелеґальним рухом, а з другого створює найбільші можливости підтягати під нього все те, що є невигідне для політичного противника.

Виборчий період переконав нас зайвий раз, як під „нелеґальний" комунізм підтасовується всі емансипаційні національні рухи. Вже перед повстанням виборчого бльоку непольських народів охрещено саму ідею бльоку як „змову" проти польської держави, як організацію протидержавних елементів, як щось, що мусить бути безоглядно поборюване в імя „вищих" державних інтересів. Навіть більше! Бльок непольських народів утотожнювано навіть офіціяльно з комунізмом, називаючи його більшовицькою інтриґою, звер[н]еною проти Польщі. Зовсім природно, що в практиці приноровлювано до бльоку й його національно-складових частин майже ті самі методи, що й до комуністичної партії та її відгалужень.

В часі виборів помітна частина голосів упала на комуністичні й комунізуючі списки. І хоч пропорціонально більшу частину голосів здобув комуністичний список на польській національній території, хоч усі комуністичні посли вийшли зі сутопольських виборчих округ, то це не перешкодило польській пресі бити на тривогу, що — мовляв — комунізуються „креси", а тимсамим до них треба приноровити окрему політику. Розуміється, не годяться ховати голови в пісок і треба признати, що й на українській та білоруській території комунізм зробив значні поступи безпосередньо, а головно посередньо.

Так було в Польщі. Два місяці пізніше наступив виборчий період у Німеччині. Анальоґічно до бльоку непольських народів у Польщі повстав бльок національних меншостей в Німеччині і то під проводом поляків. Польська преса з вдоволенням доносила про цей факт і підбадьорюючо впливала на творців меншостевого бльоку в Німеччині. Те, що в Польщі було більшовицькою інтриґою союзом протидержавних елементів, у Німеччині показалося додатнім, доцільним, корисним і справедливим. Певно, що на нашу увагу в тій справі можемо почути сакраментальне „то що іннего", але в дійсности то було одно і те саме хіба з тією ріжницею, що тут виступали для оборони своїх інтересів багатоміліонові частини народів (українці, білоруси, німці і жиди), а там дрібні національні меншости. Цим останнім вільно обєднуватися для охорони свого стану посідання й його розбудови, але великим народам чи віткам великих народів не вільно цього робити.

З факту повстання виборчого бльоку національних меншостей німці не витягали ніяких консеквенцій. Не твердили, що це більшовицька інтриґа, навіть голосно не підозрівали Польщу в піддержці цього бльоку. Німецькі урядові чинники не вели боротьби з бльоком національних меншостей. А всетаки він провалився на цілій лінії. У виборах до німецького райхстаґу і пруського сойму *національні меншости не здобули ані одного мандату.* Найчисленніша з усіх меншостей (по польським твердженням майже одноміліонова) польська меншість втратила всі три дотеперішні мандати до пруського сойму. Зате видатно збільшили свій стан посідання німецькі комуністи, здобувши у виборах до райхстаґу 60 мандатів замісць дотеперішних 45. Видатно впала теж кількість польських голосів, а найцікавіше з того всього є те, що *значна частина польських голосів упала на комуністичний список.* Іншими словами німецькі поляки, довго виховувані під прапорами польської національно-клерикальної ідеольоґії, пішли на службу комунізму, своїми голосами причинилися до побіди комуністів. Ясно, що німецькі національні партії мають всі дані твердити, що поляки в Прусії є авангардою комунізму, що це збільшовичений елемент.

І після того всього в польській пресі глухо. Ані одної замітки. Ніхто не завдав собі труду розглянути цей факт, прослідити його і витягнути з нього відповідні консеквенції. Чи справді наступило збільшовичення польського елементу в Прусії, чи може що іншого криється за польськими симпатіями до комунізму?

В цілому світі, а особливо в середущій Европі комунізм з кожним роком робить все більші поступи. Коли у своїй батьківщині комунізм з кожним роком тратить ґрунт під ногами, то в такій самій, а може й далеко більшій пропорції, наростає він в Польщі, Чехословаччині і Німеччині. Маркантний зріст симпатій до комунізму помічається серед поневолених народів і національних меншостей. Але чи це свідомий комунізм? Ні, у більшости, як не в цілости, це *наглядна форма протесту проти істнуючого стану річей, це вияв невдоволення з істнуючого порядку це протест проти національного і соціяльного поневолення.* Так протестують українці й білоруси в Польщі, так виявляють своє невдоволення „польські креси" і так протестують поляки в Прусії, так виявляють своє невдоволення „німецькі креси".

Зовсім природно, що єдиним ліком на цей „комунізм" є усунення причин невдоволення, усунення національного й соціяльного поневолення, привернення повноти прав гнобленим і визискуваним, а не репресії і тюрми. Радість якогонебудь „Курерка" чи іншого преторіянського органу з приводу виленського присуду робить враження нескладного танцю дикуна біля огню, дикуна, що не здає собі справи з всесильности цеї страшної стихії. Найбільше „законними" репресіями і тюрмою можна зломити й знищити одиниці, навіть цілі покоління, але не можна знищити ідеї і нестримного змагання до волі.

Лихоліття нашої школи.

Сумний стан, невідрадні перспективи і наша праця.

Мета сучасної польської політики ясна: взяти в свої руки все шкільництво і при допомозі школи польонізувати молоді непольські покоління. Не багато часу минуло, а вже видно наслідки тої шкільної політики супроти непольських народів, а передовсім українців.

Народні українські школи вже майже всі спольщені: безрадно глядимо на те, що сталося й що діється.

Не забули польські шкільні власти і про фахово-доповняючі школи. Досі було так, що хто відбув у майстра трилітню практику, ставав кваліфік. челядником, опісля робив фаховий іспит і ставав майстром. Тепер не так. Кожний хлопець, що практикує у майстра, мусить тепер ходити до фахово-доповняючої школи, до якої незабаром будуть приймати лише тих, що покінчили 7 класу видiлової [illegible]. Ця школа триває три роки, а хто її не [illegible], не може стати челядником, а тим самим опісля і майстром. Т. зв. незабаром наші хлопці, що не покінчать 7-ми кляс видiлової школи або нижчих кляс гімназії, не зможуть бути ремісниками. Але в малих містах фахово-доповняючих шкіл нема! Тому Міністерство Освіти [illegible] 4. травня 1927 розпорядок в справі утворення у львівській шкільній окрузі екзам. комісій для кандидатів на челядників. Ті кандидати, що не можуть користати з фахових шкіл доповняючих, мусять зложити іспит перед одною з утворених комісій у Львові, Станиславові, Дрогобичі і Тернополі. Іспит обіймає: 1) польську мову, 2) науку про Польщу, 3) рахунки, геометрію і т. д. Іспит можна повторювати найбільше два рази. Чи наші хлопці, що вчаться у ремісників по селах і малих місточках, зможуть зробити такий іспит? Ледви. А української мови в Східній Галичині навіть ремісникові вже непотрібно! Міністерство Освіти дуже рев[н]о опікується ремісничою молоддю і нині нам мабуть вже не вдасться заснувати українських фахово-доповняючих шкіл з правом прилюдности в тих містах, де їх досі нема. Школи-ж без права прилюдности не будуть мати великої фреквенції, бо ученики таких шкіл мусять здавати іспит в польських школах.

Щодо учительських семинарій, то чисто-українських вже нема, бо у всіх приватних т. зв. українських уч. семинаріях ведеться по польськи науку польської мови, географії, історії, педагогіки і методики, підчас коли в державних т. зв. утраквістичних семинаріях ведеться по українськи лише українську мову і то лихо. Ба, що більше! В українських прив. уч. семинаріях вимагають візитатори навіть на математиці і природі польської термінольоґії, а найбільшу увагу кладуть на польську мову й історію Польщі! Таким чином українські прив. уч. семинарії є українськими лише з імени. Тому одинуває всіх розпорядок Кураторії з 9. травня 1928, якого зміст такий:

„Учительські семинарії державні і приватні мають видавати своїм ученикам свідоцтво зрілости такого роду: 1) семинарії з польською мовою викл. видають свідоцтва зрілости з правом навчання лише в польській мові; 2) семинарії з українською мовою викл. видають свідоцтва зрілости з правом навчання лише в **українській мові;** 3) семинарії з польською і українською мовою викл. видають свідоцтва зріл. з правом навчання в обох мовах".

Як сказано, уч. семинарій чисто українських нема, є лише самі утраквістичні. Тому не знати, чого цей розпорядок Кураторії хоче. Коли Кураторія **per fas et nefas** схоче уважати наші приватні учительські семинарії чисто українськими, тоді їх матуристи будуть мати право вчити лише по українських нар. школах, то значить, ніде, бо чисто українських шкіл вже майже нема! А розпорядок цей вийшов перед самими матурами!

Не меншою опікою польських шкільних властей тішаться українські гімназії. Як у всіх українських школах, так і в українських гімназіях кладуть польські власти головну вагу на польську мову. Три роки тому введено у всіх українських гімназіях і в усіх клясах польську мову як обовязкову, хоч до того часу була вона лише предметом [illegible] обовязковим або надобовязковим. [illegible] що тоді таке, що декр. ученики до 7-ої або 8-ої кляси мусіли вчитися польської літератури і здавати з польської мови матуру. Наше громадянство проти того не протестувало і самі ученики понесли консеквенції! Що з такої [illegible] вийшло, не [illegible] ки була лише мука, а мало користи, це самозрозуміле. Та це колись [illegible] з [illegible] міни Міністерства Освіти, не [illegible] Кураторії Шк. О. Л. з 8. грудня 1927. Зміст його такий:

„Медичний Виділ варшавського унів. звернув увагу Мін. Освіти, що деякі кандидати на медич. виділ робили при вступних іспитах кардинальні похибки ортографічні. З тої причини Мін. Освіти [illegible] перенести в [illegible] з 19 лист. 1927 ч. II. 16378 [illegible]

дини роблять ортографічні похибки в польських виправлюваннях, та щоби винних учителів потягнути до відповідальности. Подаючи те до відома дирекцій взиває Кураторія дирекції, польоністів і цілі учительські збори, щоби звернули увагу на польську мову та заповідає, що проти винних виступить Кур. Шк. Окр. Льв. з „цалон суровосьцьон ригору". За куратора: Сосьніцкі".

Гей, гой, милий Боже! Наша молодь має знати перфектно дві слявянські мови, має добре знати дві слявянські літератури, а чи стає її на те сил? Якби перед війною професори віденських університетів були супроти поляків придержувались такого погляду, з яким оце виступив медичний виділ у Варшаві, то мало хто з поляків був би вчився в віденських університетах! Але то забулося! А щодо варшавського мед. виділу, то мабуть краще знання річи, чим мови!

Тепер взялися шкільні власти вирвати лихо з корінем, як видно з „Приписів щодо приняття учеників до середних шкіл (Дз. ур. з 26. січня 1928). Говориться там між іншим про вимоги з польської мови при вступнім іспиті до 1 кл. гімн. Отже в польських гімназіях мають учителі звернути головно на те увагу, чи ученик говорить поправно польською мовою. В українських гімназіях, кандидати до 1. кл. складають при вступнім іспиті також (sic!) іспит з української мови побіч іспиту з польської мови. Вимоги для обох мов мають бути однакові в обемі поданім вгорі для польської мови". Т. зн. „учеників, що не володіють поправно польською мовою або не розуміють безвглядно мови в обемі понять здобутих в початковій науці і щоденнім життю ученика" не вільно під жадною умовою допускати до середньої школи".

Чи по цім дивоглядно вимагаючім розпорядку українська селянська дитина може дістатися до української гімназії, нехай на це відповість собі кожний сам! Але обовязком нашої соймової репрезентації є виступити проти того розпорядку, як також проти перетяжування нашої молоді польською мовою й літературою!

Але польські шкільні власти не переочили ще одної важної справи, а саме бурс. Обіжником з 21. жовтня 1927 зарядила Кураторія Шк. О. Л., що дирекції всіх шкіл мають вислати Кураторії виказ бурс в даному місті, а між іншим мають донести: 1) Чи дирекція має запевнене статутом місце в зарядi бурси; 2) Колиж ні, як дирекція інгерує на внутрішнє життя учеників у бурсі; 3) Який вплив має дирекція на обсаду місця управителя бурси і 4) Які доходи має бурса крім оплат родичів за дітей.

Покищо шкільні власти вдоволяються тим, що тоді, як візитують українські школи, дуже докладно оглядають українські бурси. Але з наведеного обіжника виходить, що можемо мати ще нові несподіванки!

Про вищеє українське шкільництво в межах Польщі нема що говорити, бо його нема. Ми стратили на львівськім університеті навіть тих кілька катедр на історично-фільософічнім і правничім виділі, які ми за Австрії мали.

Як бачимо, ми стратили на полі шкільництва все, що здобули за Австрії, так, що мусимо зачинати знову з початку. Коли хочемо жити, мусимо мати своє шкільництво, але сотворити можемо його лише зусиллями цілого народу. Перед українською інтелігенцією стоїть велике завдання: щирою мозольною працею, самопожертвуванням зєднати розбитий народ у цілість і творити в нім і для нього школи від найнижчих до найвищих. Теперішня українська інтелігенція мусить взятися до систематичної органічної праці, мусить прикладом показати, що вона є сілью народу. Віри нам треба, віри в свої сили! А носіями і сівачами тої віри мусить стати українська інтелігенція. Віри і праці треба! Хто зробить найменшу роботу, корисну для загалу, зробить велику роботу, бо з малого творится велике. Ударів і неуспіхів не лякаймося. Мусимо дійти до цілі, коли схочемо до неї дійти!

Суч. Пед.

Шкільні справи.

Деякі важні постанови з нового розпорядження львівської Кураторії щодо вписів та вступних іспитів до гімназії.

1. Приватні школи не мають права приймати приватних учнів та госпітантів. 2. Звичайний речинець вписів припадає на кінець червня, після роздачі річних свідоцтв. Після вакацій можна вписуватися тільки тоді, коли кандидат відповідно оправдає своє спізнення. В нормальному речинці приймає учнів сам директор, на протязі року клясова комісія. Учнів, що були виключені з якоїнебудь школи, можна приймати на підставі постанови Педагогічної Ради або дозволу Кураторії. Приняття до восьмої кляси іншої гімназії можливе тільки на основі дозволу Кураторії. 3. До першої кляси Дирекція може приймати молодь, що до кінця біжучого календарного року скінчить 10 років, а не переступить 14 років, до вищих кляс — молодь відповідно старшу. Якщо учень переступить найвищу норму віку, приписану до даної кляси, може приступити до вступного іспиту тільки за дозволом міністерства; прохання має внести домашня опіка (а не учень сам!) і подати важні причини. Спізнення віку є перешкодою до приняття тоді, коли учень зголошується до гімназії вперше, або наново, після перерви. Тільки хто спізниться через повторювання кляс, тому не можна відмовити приняття. 4. Звичайний речинець вступних іспитів припадає також на кінець червня. У вересні або на протязі першого півріччя можна здавати тільки в такому разі, коли кандидат відповідно оправдає своє спізнення. На протязі другого півріччя не можна здавати іспитів. На іспит у спізненому речинці мусить згодитися Кураторія. 5. При зголошенні до першої кляси не треба вносити ніяких подань; при зголошенні до вищих кляс треба внести подання до дирекції школи (навіть тоді, якби справу мала рішати Кураторія, прохання має бути звернене до дирекції), а до нього додати такі документи: а) метрику, б) всі шкільні свідоцтва, в) опис життя, написаний власноручно, з зазначенням дотеперішніх студій, г) виказ переробленого матеріялу й лектур, написаний власноручно, д) посвідку, в який спосіб кандидат підготовлявся до іспиту, е) свідоцтво моральности, якщо кандидат скінчив 14 років, є) на домагання дирекції — особистий доказ, ж) свідоцтво щіплення віспи, не давніше, як з перед двох років. Крім того домашня опіка має зложити заяву, що кандидат в біжучому шкільному році ніде не приступав до вступного іспиту. 6. Вступного іспиту вимагається від тих, що вертаються до школи після однорічної або довшої перерви. 7. Не можуть здавати вступного іспиту такі учні, що: а) переступили дозволений вік, б) хотіли би скоротити студії (перескочити клясу, яку малиб повторяти), в) були виключені з гімназії, якщо не мають дозволу Кураторії, г) не можуть принести свідоцтва моральности, є в судовому слідстві або збуджують сумнів щодо свого поведення, д) що з їхніх документів (опису життя, списку лектур) можна набрати переконання про невистарчаючу підготовку. 8. Вступний іспит дає право ходити тільки до тої школи, в якій його учень здав; перенесення можливе тільки за дозволом Кураторії. Хто не здав вступного іспиту в одному році, може здавати його до вищої кляси з кінцем того самого року. Зі вступних іспитів не вільно видавати посвідок, хіба шкільній владі або іншій школі урядовою дорогою. Не вільно видавати свідоцтв відходу без оцінок безпосередньо після початку шк. року тим учням, що їх принято до даної кляси на основі вступного іспиту.

З парляментарної арени.

Інтерпеляції Українського Соймового Клюбу з дня 15. і 22. травня п. р. внесені у варшавському соймі.

1) В справі безправного завішення староством в урядуванні начальника громади Борки, пов. Ніско. 2) У справі сторонничого та не скорого полагодження Самбірським староством внесків проти уконституовання громадської ради в Спраші, самбірського повіту, 3) У справі незгідного з законами поступовання шкільного інспектора в Бережанах, який відмовляється приняти шкільні декларації з громади Ценів. 4) У справі нескорого і сторонничого полагоджування тернопільським воєв. і золочівським староством внесків проти виборів гром. ради в Струтині та в справі поступовання гром. комісаря тієж громади. 5) У справі підступного вимушення підписів на шкільних анкетах судовим післанцем з Нового Села Романом Пасербом. 6) У справі переслідування читальні „Просвіти" в Яцківцях, пов. Зборів органами поліції. 7) У справі поширення прав державних робітників та робітників працюючих в салінах державних, винаннятих державою. 8) У справі незгідного з законами поступовання шкільного інспектора в Бродах Теофіля Вольського 9) В справі тероризування членів громадської ради в Дорожеві самбірського пов. постерунковими Монком і Калікою з Луки в справі вибору зверхности громади 10) В справі розвязання читальні „Просвіти" в Сільці, пов. Дрогобич (Солець). 11) В справі репресій, виконуваних на учителях української національности Воєвідським Урядом у Станиславові. 12) В справі перенощення учителів на теренах львівського і краківського воєвідства. 13) В справі кредитової допомоги і відписання грунтового податку мешканцям повітів, потерпівших від морозів та знищеною озиминою. 14) В справі надужиття відділів КОП в Ольхівчику, пов. Копичинці, воєв. Тернопільського. 15) В справі надужиття КОП в громадах Вербівка, Новосілка, Бе-

І. СВЕНЦІЦЬКИЙ.

Розквіт культурно-національного життя Східної Білоруси.

(Продовження).

Суспільні питання в письменстві.

Ці герої є скрізь у творах поодиноких письменників, вони мусіли бути і в дійсности, коли більшій частині Білоруси вдалося закріпити національну і політичну незалежність від сусідів та почати велику культурно-національну роботу, що в час, законним ходом подій добре означений, увінчається повною „Перемогаю" робітничого люду над усіми життєвими невзгодами і хвилевими невдачами. І хоч як грізні сліди остались від колишньої навали ворога і воєнної хуртовини — скрізь від Менска до границі, а всетаки немає у білорусів стільки ненависти до панів, скільки в панів є її для „зрадників" і „бунтівників", для мужика білоруського, що — бувши рабом —

„разьбіў кайданы, пусьціўся ен у сьвет да сонца
і да зор".
Нясець ен волю усім пакрыўджаным народам
нявольнікам зямлі — нясець ен лепшы лес.
То працы вечная сын, то сын жуды нядолі
Паганаму жыцьцю паставіў згубу...
(Бядуля — Ясакар: Хто гэта ідзе? 1921.)

У тогож Бядулі є прекрасний вірш з 1914 року п. н. „Мяцежнік":

„Пайду я! Жадаю хвілеў! Загарэцца!
Усім сьвєтам магу кіраваць я здацца!
Памчуся у гару! Над зямлей! — Мне полымя!
Крыльлі!
— — — — — — — — — —
Я — волат! паўстанец! Я — вольны мяцежнік!
Я — славай кірую! Я — сонечны воін!
Я — гром зораткавец! Я — з цемрай ворожай ваюю!
Я — волю з жалезных клыкоў вырываю!
Я — гнеў гарапашных! Я — злосьць агнявая!
Я — помста за мора няшчасьця і слез!
Мне — шаг ад зямлі до нябес!..
Памчаўся далека... прапаў...
І ня вернецца сьмелы нікoлі...
Яму шлях бунтарскі — зарніца у небе
Ен — шчасьце, ен — мара одважных людзей,
ен песьня старых і дзяцей.

Коли порівняти цю гаму ідейного захоплення з ненавистю насильників до „бунтівників", то нам ясним стає, що бій досі не втишиться на світі, поки

„Усьціхне бура боек, спрачак
не будзе ні клясаў, ні народаў,
а будзе усюды вольны творчы чалавек".
(Бадуля: Чырвона-чорная жалоба — 1921.)

Але покищо згідно з провидством „На Гальгоце" (1921)

„Агні і пажары, і кроў, і крыжы, і паходы
І зьдзекі, і гвалты, зьдзічаласці з роду ды у роды, —
Жывуць між сабою, як стады зьвяругаў, народы.
Крыжы залачоны зьяюць на шоуку, ня у сэрцы,
Для славы Магутнага сеюцца гібелі, сьмерці.
Ахвярам на полмях кажуць: канайце і верце!"
Пра катаў-зьвяроў яшчэ гымны складаюць і песьні
І вечна пяюць, нібы жауранкі у раннюю весну...

Не звертати уваги на всі отсі болючі питання народнього життя-буття, міг би тільки теоретик рустосвов (фразер), що взагалі ніколи нічого і нікого не любив. Але свідки царских часів і великої світової війни бачили, як певний у свою силу насильник чи наїздник гордо хапав у свої руки владу і бундючно творив усяке насилля над людом іменем ніби якоїсь вищої правди, ніби його майбутньої користи. За насильником ішов насильник, а кривда насилля заронювала в серця і душі слабих обиджених жадобу сили, щоби нею провести новий закон волі гнетених і обиджених. Право насилля з боку сильних над слабими породило закон помсти, що постійно жевріє в душах обиджених і кривджених. Ось і природний шлях до революції, до збірного пориву до волі, до кривавої борні за право повноти життя, за волю... Беззаконня насильників закликає насилуваних щоденно до саможертви відпору, до зриву, до мучеництва одиниць-громадян в імя кращої будуччини народу і людства.

Ці почування і чини передає Зьмітрок Бядуля (Ясакар) у збірках „Буралом" 1924, „На зачарованых гонях" 1923, особливо в образках: „На зачарованых гонях", „Панскі дух", „На балоце", „Аднаго разу у нядзелю", Дванаццаці годнікі, „Пад родным небам 1922 і „Абразкі" (1913). Перед нами творче життя поета-громадянина на протязі яких 12 літ. Бадуля — співець бідноти і гнетеної країни. Він ясно бачив (1913), що для народу недержавного, підчиненого чужій волі і виставленого на визиск з боку пануючої нації — одиноким виходом є воля. Але в міру розвитку подій він бачить, що за добро збірноти нуждарів і бідняків, за добро гнетених і визискуваних може дбати тільки ця збірнота сама, ти пак він ідеольогічно виводить і обосновує законність диктатури пролетаріяту. А що бідняків-незаможників є більше, то навіть на основі права „більшини" вони мають становити про устрій держави.

(Продовження буде.)

режанка, пов. Борщів (Терноп.). 16) В справі надужить і неправильностей в К. О. П. у селі Васильківці, пов. Копичинці (Тернопіль). 17) У справі зволікання громадських виборів у громадах: Васильківці, Габарівка і т. д. пов. Копичинці (Терноп.). 18) У справі надужиття при громадських виборах у громадах: Панівці Зелені і Гуштин, пов. Борщів (Тернопіль). 19) У справі надужиття і насильств поповнених управою громади в Шершенівцях, пов. Борщів (Тернопіль). 20) У справі замкнення 5 кляс української гімназії в Станиславові. 21) В справі неслушного та незгідного з законами виміру доходового податку скарбовим урядом в Збаражі. 22) В справі незгідного з правом та конституцією відібрання інвал. ренти Павлові Гроні і Юлії Гасяк зі села Низьколиви. 23) В справі непереведення досі виборів громадської зверхности в с. Низьколизи пов. Бучач. 24) В справі виборів громадської зверхности в Купновичах Старих, пов. Рудки. 25) В справі громадської господарки та виборів до гром. ради в Розджаловичах, пов. Рудки. 26) В справі нелегального урядування громадських комісарів в гром. Потеличі і Верхрата, пов. Рава Руська. 27) В справі відбудови для робітниці Агафії Манько з с. Печигори, пов. Сокаль. 28) В справі концесії на гуртову продаж соли для Кооперативи „Українська Торговля" в Раві Руській. 29) В справі впровадження в урядування громадської зверхности в Гоголеві, пов. Сокаль. 30) В справі невпровадження в урядування нововибраних рад і їх зверхностей в Гмитрах, Пересні, Тудорковичах, Войславичах, Старогороді, Клюпові, Боянцях, Опільську, Маджарках, Угринові, Ястребівці, Конотопах та інш. 31) В справі неправних заряджень з боку старовства в Сокалі щодо виборів управи Селянської Спілки в сел. Ястрібці. 32) В справі неузасадненого розвязання пожарно-гимнастичного товариства „Сокіл" в Стоянові. 33) В справі виборів і ненормальних відносин в громаді Сидорів, пов. Копичинці, терноп. воєвідства.

Крім того нагле внесення в справі замкнення 5 кляс української гімназії в Станиславові.

(Власні телефонграми з 25. травня 1928.)

СПРАВА ВИБОРЧИХ ЗЛОВЖИВАНЬ.

Велика промова пос. д-ра Блажкевича.

(ік) Сьогодні відбулося засідання адміністративної комісії, присвячене внескам непольських клюбів, ППС. і Визволення в справі виборчих зловживань. На засіданні комісії був присутній міністр внутр. справ ген. Складковський і директор політичного департаменту д-р Світальський. Першим говорив від ППС пос. Прухнік, який висловив сумнів, чи евентуально вибрана надзвичайна комісія відкрие всі зловживання, тому, що урядовці навіть звільнені від урядової тайни будуть боятися пімсти за щирі зізнання. Пос. Соболевський (1-ка) твердив, що уряд має право брати участь у виборах, за це скарги непольських народів обраховані на ефект закордоном. Посол Єремич (біл.) у довшій промові оповідає про шикани й переслідування супроти непольських народів підчас виборів, про конфіскати друків, уневажнювання лист, натиск на війтів, арештування кандидатів, бувш. послів, про чуда в виборчих урнах та всякі інші протизаконні дії адміністрації. Опісля прийшов до голосу посол д-р Блажкевич (Український Клюб), який виголосив близько одногодинну промову. Він полемізував головно з послом Верчаком (ендек), який на останньому засіданні закидав урядові за велику лагідність супроти непольських народів, яких звів усіх під знаком комунізму, та з пос. Собелавським (1-ка). Пос. д-р Блажкевич звернув увагу, що сила комуністів у Польщі є вираз на корінно польських землях, а успіх сельроба полягає виключно в його демагогічній ліцитації з УНДО-м, що до чисто національних кличів. Лише тому, що Сель-робові вдалося вмовити у несвідомлені маси, що він є більш націоналістичний від У. Н. Д. О., вони зискали певний успіх на Волині. Комунізм у нас немає сили, а якщо має, то лише на ґрунті національної негації відносно чинішньої влади. Опісля промовець збивав тезу, начебто бльок національних меншостей мав який небудь погляд на закордон. Доказував потребу бльоку несправедливістю істнуючої виборчої ординації. На доказ технічного характеру звернув увагу, що клюби, вибрані з бльоку 18, зараз після виборів розійшлися на сеймовому терені. За це на приклад до Українського Клюбу є дуже близький клюб українських радикалів вибраний з іншої листи. Щодо тверджень про чужу експозитуру і т. д., то це абсурд. Український нарід, який живе в такій многоміліоновій масі під Польщею провадив, провадить і буде провадити самостійну політичну боротьбу, на яку ніякі чужі сили не можуть мати впливу, бо тут річ іде про засадничі національні ідеї. Тому підтасування національно-політичної боротьби українців під якінебудь чужинецькі закиди є сліпою політикою струса і тому безвиглядні є всякі репресії проти цеї боротьби. На прикінці промовець виказав фактичний мінімальний сукцес 1-ки. Потім відчитав низку документів, як яскраві докази проти виборчих зловживань. І так: обіжник надвірнянського старости до шкільних інспекторів і шкільних інспекторів до управителів шкіл, із жаданням піддержувати 1-ку. Опісля виявив документ ломання тайности виборів, наводячи приклад, де виборцям давали навіть посвідки, що вони голосували на 1-ку. Врешті третій приклад уневажнення пятого мандату в тернопільському окрузі в неприсутности уповноваженого 18-ки. Найближче засідання адміністраційної комісії в середу. Тоді мабуть забере голос мін. Складковський.

БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ.

(ік) Нинішне засідання бюдж. комісії знову присвячено дебаті над справою урядничих підвишок. Внесок ендеків про підвишку урядовцям на 25 проц., який мали би найти через счеркнення ріжних видатків, відкинено, як внесок демагогічний. Натомісць принято вставлення нової статті до скарбового закону, якою сойм дає можність урядові виплачувати дальше урядовцям 15-проц. додаток до урядових платень. Принято скарбовий закон і таким робом покінчено праці бюджетової комісії.

СЕНАТСЬКА ЗАКОРДОННА КОМІСІЯ.

(ік) У сенатській закордонній комісії промовляв сьогодні міністр закордонних справ Залєський. Його експозе знову було викладом миролюбивости Польщі, причому міністр доказував загальне угрунтування у світі мирових тенденцій, зарівно серед побідників, як серед побіджених. Особливо важливим уступом із промови міністра був натяк відносно Німеччини, що поверне до ліберальної господарської політики, якщо її будуть триматися інші народи. Зрештою його промова не внесла ніяких цікавіших моментів.

Останні вісти.

(Власні телефонграми з 25. травня 1928.)

КОРОЛЬ АМАНУЛА НА КОРАБЛІ „УКРАЇНА".

(ік) В найближчому тижні кор. Аманула виїде з Туреччини на радянськім кружляку „Україна" до порту Батум. Відсіля через Тегеран поверне до батьківщини.

СПРАВА КРЕДИТІВ В БАНКУ ГОСПОДАРСТВА КРАЄВОГО.

(ік) Нині повідомлено посла Ост. Луцького, що кредити, які Банк Господарства Краєвого виповів українській кооперації, мають бути сплачувані так, що в день платности вексля мається заплатити 25 проц. готівкою, решту пролонгується на 3 місяці. В тім часі українські інституції повинні старатися про кредити в Банку Рольнім.

ПРОЦЕС АЛЬЗАТСЬКИХ АВТОНОМІСТІВ.

(ік) У місті Кольмар (Альзація) покінчився процес альзатських автономістів, яким закинено державну зраду через змагання відірвати Альзацію і Льотарингію від Франції. — Кількох обвинувачених присуджено на кару одного року вязниці. (Цей процес і ця кара тим яскравіше унагляднюють ріжницю, яка є поміж французькою політикою відносно альзатців, та польською відносно тих білорусинів, яких у Вильні присуджено на 12 літ тюрми.)

ЖЕРТВИ ОДНОГО ГРОМУ.

(ік) Недалеко Берліна підчас бурі грім ударив у дерево, під яким сховалися дівчата. Наслідком удару грому 8 дівчат згинуло на місці, 3 тяжко ранені, а 5 ранених легше.

ПОБІДНИЙ ПОВОРОТ „ІТАЛІЇ".

(ік) Воздухоплав „Італія", який скинув учора над бігуном італійський прапор і папський хрест, находиться у поворотній дорозі до Шпіцбергену. З огляду на противні вітри воздухоплав летить дуже помало.

АРЕШТИ ПОЛЬСЬКИХ КОМУНІСТІВ У БЕРЛІНІ.

(ік) В справі арештування учасників зїзду польських комуністів у Берліні повідомляють, що поміж арештованими є комуністичний посол Сохацький і бувш. посол Н. П. Х. (Незалежна Партія Хлопска) Балін.

ПОЛОЖЕННЯ В НІМЕЧЧИНІ.

(ік) Поміж партіями йдуть уже переговори про створення нового німецького уряду. Німецькі демократи і нім. хліборобська партія ведуть переговори про обєднання, а з другого боку йдуть намагання обєднатися всім хліборобським партіям в одну велику парл. фракцію. Також партія Штреземана й демократи змагають до створення спільної демократичної фракції. Беруть під увагу або залишення Маркса на становищі канцлера, або кандидата соціялістів Бравна, нинішнього пруського премієра. Зміна чи лише реконструкція кабінету послідує зараз після Зелених Свят. Беруть під увагу або центро-лівę коаліцію, або т. зв. велику коаліцію.

По широкому світі.

Німецький уряд зголосить свою димісію аж 11. червня.

До Парижа їде англ. премієр Болдуін, щоби оглянути цвинтарі, де поховані англійські жовніри, що впали на франц. фронті.

На Криму висадили в воздух 17 скель нарушених землетрусом; населення покинуло сусідні села.

У бою між федеральними військами і революціонерами в Мексику, м. Ель-Портера, тяжко ранена отаманша повстанців Агрипіна Монтес.

Біля Охріди, на югославсько-грецькім кордоні у бійці між югосл. жандармами і відділами комітаджів убили 5 осіб.

Великі маневри Райхсвери призначені на 17. вересня на Шлеську; у них візьме участь Гінденбург.

Вальдемарас заявив в інтервю з „Дейлі Телеграф" у Льондоні, що Литва може порозумітись із Польщею лише за ціну Вильна.

Банда друзів в околиці Бейрута напала на військову станицю; 12 убитих.

Гіманс заявив у бельгійській палаті, що союзні держави не згодяться без спеціяльних компенсат на речинцеву евакуацію Надренії.

НОВИНКИ

— **Опікуни стрілецьких могил.** Т-во охорони воєнних могил подає до відома пятий список установ і громадян, що зголосилися на опікунів стрілецьких могил і прислали на це по 15 зол. (за кожду могилу). Ось ці установи і особи: 31) Волоська Церква — 3 могили. 32) Володимир Паньків — 1 могила. 33) Проф. М. Посацький — 1 могила. 34) Д-р Волод. Бабій — 1 могила. 35) дир. Петро Постолюк — 1 могила. 36) Надієся, М. Капуста — 1 могила. 37) Ярослав Скоплик — 1 могила. 38) Повітовий Союз Кооператив, Радехів — 1 могила. 39) Михайло Коцюбка, Гримайлів — 1 могила. 40) Микола Вілецький, Паціків — 1 могила. 41) Олександер Притика Закшевєк ад Торунь — 1 могила. 42) Д-р Степан Федак — 2 могили. 43) Т-во „Українська Бесіда" — 1 могила. 44) Читальня гр.-кат. духовної семинарії — 1 могила. 45) Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка — 1 могила. 46) о. Д-р Йосиф Сліпий — 1 могила. 46) Д-р Макарушка Любомир — 1 мог. Досі вже зголошені опікуни для 68 могил.

— **Арештування й ревізії.** Дня 22. т. м. перевела поліція ревізію в помешканні д-ра Томи Воробця, що саме повернув перед кількома днями з Праги, де покінчив медичні студії. По переведенні ревізії поліція арештувала д-ра Воробця і продержала його один день у поліційних арештах. Після провірення ідентичности особи арештованого, що тривало, як бачимо, досить довго, вийшов д-р Воробець на волю.

— **„Рідна Школа" в справі стрілецьких могил,** звернулась до своїх 400 кружків із покликом, щоби всі її члени памятали підчас Зелених Свят про память поляглих борців. Кожний кружок „Рідної Школи" повинен взяти в опіку бодай одну стрілецьку могилу і переслати негайно потрібну на це суму. Крім цього кружок повинен подбати, щоби місцева молодь припильнувала на місці могили та вдержувала їх у доброму стані.

— **Франківське свято** улаштовує читальня „Просвіти" на жовківськім передмістю у Львові, в неділю 27. т. м., в год. 7-ій веч. У програму свята входять реферат та хори під проводом п. Т. Купчинського. Виділ прохає громадян численно явитись.

— **Нове диво.** Пишуть нам з Косова: У ночі з 21-го на 22-го т. м. упав у Косові дощ, що мав у собі якусь домішку, від якої калабані на дорогах були повні чорної дошівки, а краями обведені жовтою сіркою. Наш дописувач переслав нам порошок назбираної чистої, жовтої сірки, яку можемо передати знавцям, що цим явищем цікавляться.

— **До відома безробітних інтелігентів.** Окружний фонд безробіття у Львові подає до відома про обмеження заведені у видачі допомог. Виключені від допомог є: 1) самотні (без родини), що одержували допомоги через 9 міс. і 2) жонаті бездітні, що одержували допомогу 15 міс. без упину.

— ***Для влекшення еміграції*** буде поширена сітка інформаційних еміґр. бюр у всіх воєвідствах. Таких бюр має бути 100.

Зі спортового життя.

Турнір за чашу і 3 нагороди по найновішим англійським правилам гри.

В оба дні латинських Зелених Свят улаштовують 4 львівські А-кл. клюби, а саме: Лехія, Спарта, Екран і Україна, змагання за чашу і 3 нагороди. Тому, що в Англії вийшли нові приписи гри в копаного мяча, які в нас ще цілком незнані, клюби рішили змагатись по новим правилам. Замітніша ріжниця лежить у тому, що грище відділене лінією на 27 м. від воріт і кожна провина на цім полі карається карним копом, однак не з 11 метрів як дотепер, а з того місця де провина наступила. Ціль — приневолити грачів до делікатної гри. Змагання відбудуться на площі Сокола-Батька в такім порядку:

Неділя 9.30 Лехія—Екран, 11.15 Спарта—Україна, в понеділок побідники і побіджені в тім самім часі і роздача нагород. Чашу можна оглядати в фірмі „Маратон" при Академічній вулиці. — Ціни вступу: степениця 2 зол., вступ на грище 1.50 зол., для молоді 1 зол.

З концертової салі.

Леопольд Мінцер.

Фортепяновий вечір піяніста Леопольда Мінцера, який відбувся в першій половині цього місяця, можна сміло зачисляти до передових концертів цьогорічного сезону. Засвідчив цей концерт заразом, що Мінцер незвичайно скоро закінчив кристалізаційний процес своїх [illegible] так і духових прикмет і являється вже зовсім закругленою, з при тому маркантною індивідуальністю.

Досить обємиста програма вечора обіймала твори різних стилів та напрямків, але у львівській части спиралася на класичну та романтичну літературу. Зокрема з признанням треба відмітити уміщення в програмі сонати Д-дур Гайдна, якого фортепянні твори [illegible] на жаль, вже тільки більш-менш переспівують [illegible] виконуванню учнів музичних шкіл [illegible]

нути не тільки виконуванням нових незнаних, але й давніх, нераз несправедливо призабутих творів, які викликують такий ефект, начеб в душну атмосферу сучасних мученичих змагань повіяло якимсь свіжим, запашним гірським повітрям.

В дальших трьох сонатах Скарлаттіїв в опрацюванні Тавсоґа виявив себе й Л. Мінцер мистцем мініятури. Перед нашими очима пересунулись наче три чудові образочки, зафіксовані в коштовній емалії. Не зважаючи на доволі скоре темпо, тонкість рисунку та гармонії красок вийшли в непорочній чистоті. Першу частину програми закінчила могутня Вальдштайнівська соната Бетовена. Хоча інтерпретація першої частини стояла безумовно високо і не зважаючи на осягнення максимального темпа, ні в чому не затемнілася, то одначе першенство признав би я незвичайно поглибленій і пережитій інтерпретації останньої частини, в якій вийшли незвичайно сильно та переконуючо переміни контрасти погідної, майже граціозної теми Ц-дур з настроєвою на тон майже якоюсь жорстокої сили теми а-моль.

В другій частині програми виконав піяніст дві імпресії Дебюссі: „Остров щасливих" та „Штучні вогні" і незвичайно граціозний безпретенсіональний та проте не дешевий вальчик, дальше три мазурки Карла Раттавза і довгу низку творів Шопена. В импресіях Дебюссі виявив Мінцер доволі богато кольориту, не попадаючи при тім, як це часто діється, в наперфумований, осолоджений тон. Його інтерпретація Дебюссі змагає радше до видобування з невловимих хвиль Дебюсівської музики чогось тривкого. Поклін у сторону модерної музи віддав піяніст виконанням 3 мазурків Раттавза. Підходити до того роду творів з критеріями Шопенівських мазурків не можна. Шопен вичерпав так всесторонньо ту форму — хоча рівночасно її до певної міри ідеалізував що можна його хіба наслідувати а ніколи продовжувати. Все таки бачимо в останніх часах і того роду спроби, зокрема у Шимановського, який впроваджує до них примітиви народньої мельодики в більш первісній формі. Цікавою спробою в оживленні форми мазурка є і твори Раттавза. Найліпший з них безумовно другий, в якому він намагається в переконуючий спосіб зблизитись до народнього примітиву в перетушованім виді, але при тому не попадає в неприродний для мазурка імпресіоністичний тон, як це бачимо подекуди у Шимановського.

Концерт закінчився зразковим і високо поетичним виконанням низки творів Шопена. Інтерпретацію піяніста цікувала не так „фотографічна" докладність у відношенні до приписаних „традицій", як радше змагання до охоплення й підчеркнення що довело подекуди може й до пересакравлення (як напр. у прелюдії б-моль) найбільш характеристичних моментів. Загально піяніст мав того вечора повний успіх і він знову доказав, що є самостійно відчуваючою індивідуальністю.

Василь Барвінський.

Театри.

Міський великий театр:

26-го г. 3·30 попол. „Тартюф" Мольєра.
26-го г. 7·30 веч. „Казки Гофмана", Офенбаха.
27-го г. 3·30 попол. „Подружа Льолі", Збежховського.
27-го г. 7·30 веч. „Помста Йонткова", Валевського.

Міський „Театр Новини":

26-го г. 8. веч. „Молодість у маю".
27-го г. 3·30 попол. „Леді Шік".
27-го г. 8. веч. „Молодість у маю".

КІНА.

„Аполльо": „Княжна хитруня".
„Лев": „Венера з Венеції".
„Палас": „Жертва кабарету в Гонг-Конг".
„Фатаморгана": „Невільниця шейха".
„Байка": „Верден".

ОПОВІСТКИ.

Концерти Модеста Менцінського:

26. V. у Бориславі, саля „Народ. Дому".
28. V. „ Самборі „ „Сокола".
30. V. „ Дрогобичі „ „Сокола".
31. V. „ Стрию „ „Народ. Дому".
2277 1—1

Львівський Просвітянський Театр:

Яворів:
26. V. Ґейша.
27. V. Еспанська Муха.
28. V. Мотке-Ґаноф.
29. V. Воєнний Похресник.

Немирів:
30. V. Ой не ходи Грицю.
31. V. Графиня Маріца.
1. VI. Ґейша.

Рава Руська:
2. VI. Ґейша.
3. VI. Еспанська Муха.
4. VI. Катерина.

Репертуар Нового Українського Театру дир. Н. Карабіневича:

Рожнятів:
27. V. Вій.
28. V. Воскресення.
29. V. Вихрест.
30. V. Вій.
31. V. Ґейша.
4. VI. Циганка Аза.

Рипно:
1. VI. Вій.
2. VI. Барон Кіммель.
3. VI. Ґейша.

Брошнів:
5. VI. Циганка Аза.

Болехів:
6. VI. Барон Кіммель.

Стрий:
7. VI. Воскресення.
8. VI. Вихрест.

Синевідсько Вижне:
9. VI. Вихрест.
10. VI. Вій.
11. VI. Ґейша.

Сколе:
12. VI. Воскресення.
13. VI. Вій.
14. VI. Вихрест.
15. VI. Ґейша. 3—?

З нагоди одинацятьліття роковин основання Українського Ґенерального Комітету в Києві дня 22. травня 1917 року в день Військового Свята Української Армії буде відправлена в неділю дня 27. травня 1928 р. Панахида за полеглих в боях за волю України в церкві Преображення в год. 12·30 в полудне, а в православній церкві при вул. Францішканській в год. 5-тій пополудне, на яку проситься станути всіх Священиків і бувших полевих духовників в до співучасти всіх бувших Товаришів зброї і все Громадянство. 1—2

Управа Філії державної гімназії у Львові подає до відома, що: 1) Шкільний рік кінчиться богослуженням і роздачою свідоцтв дня 28. червня. Цьогож дня відбудуться вписи до клас II—VIII. 2) Приватні іспити клас I—VIII і вступні іспити до клас II—VIII зачинаються дня 18. червня в год. 8. рано. Подання до вступного іспиту мають мати метрику, останнє шкільне свідоцтво, свідоцтво моральности, якщо ученик в останньому шк. році не ходив до ніякої прилюдної школи, посвідку щіплення віспи, виказ перероблeного матеріялу і curriculum vitae; треба їх складати в Управі найдальше до 15. червня. Дозвіл на вступний іспит до VIII. кл. дає Шкільна Кураторія і туди треба спрямувати подання. 3) Вступні іспити до I. кляси відбудуться дня 30. червня в год. 8. рано. Зголошуватися треба в Управі найдальше до 28. червня, складаючи там метрику, евентуально шкільне свідоцтво зі вселюдної школи і посвідку щіплення віспи. — **Управа.**

В річницю смерти бл. п. Симона Петлюри заходом Українського Т-ва Допомоги Емігрантам з України у Львові відбудеться в неділю 27. травня ц. р. в год. 5. пополудні в православній церкві при вул. Францішканській Панахида на українській мові.

Конкурс на стипендію. Краківська Філія Спілки Інжинірів та Техніків українців-емігрантів в Польщі цим оголошує конкурс на стипендію ім. Головного Отамана С. В. Петлюри. Стипендія в розмірі 120 (сто двацяти) золотих польських місячно з початком шкільного року 1928/29 року має бути уділена студентові металюргічного відділу Краківської Гірничої Академії на таких умовах: 1) Українець (емігрант має перевагу). 2) Закінчена середня освіта. Треба представити свідоцтво зрілости (згладно завірену нотаріяльну копію) на право вступу до Гірничої Академії в Кракові. 3) Життєпис з зазначенням матеріяльного стану. Останній речинець вплаву прохань 10. червня 1928 р. Прохання належить надсилати на адресу: S. Suchodol, Oddział Ukraińskiego Komitetu Centralnego w Krakowie ul. Zwierzyniecka 6. Hotel „Wiktoria". — **Управа Філії.**

Українська Господарська Академія в Чехословаччині відкрила впис студентів на перший курс 1928/29 академічного року на факультети: агрономічно-лісовий, відділи агрономічний та лісовий; інжинірний, відділи гидротехнічний та хеміко-технольогічний; економічно-кооперативний, відділи економічний, кооперативний та статистичний. В студенти Академії приймається осіб, що мають укінчену середню освіту. Курс навчання чотирьохрічний по програмі високих технічних шкіл. Навчання і складання іспитів безплатне. Особи, що закінчать Академію, одержують титул інжиніра відповідного фаху. Прохання про впис, разом з документами, подавати на імя Ректора Академії, на адресу канцелярії Академії. Канцелярія Академії висилає програми й проспекти безплатно. Адреса: Ceskoslovensko, Podebrady, Ukrajinská hospodárská akademie.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

Філія „Союза Українок" у Бережанах складає щиру подяку Громадам бережанського повіта: Рибники, Потутори, Саранчуки, Котів, Тростянець, Рай, Вільховець, Рекшин, Стриганці, Жуків, Гиновичі, Урмань, Куряни, Лапшин, Лісники і Вулька та громадянам Бережан за жертви так у грошах, як і натурі на фанти на передвеликодну венту (ярмарок), яка відбулася в Бережанах дня 8-го квітня ц. р. Завдяки щедрим даткам принесла чистого зиску 415·66 зол. призначеного на просвітні й гуманітарні цілі, як для „Рідної Школи" 207·53 зол. й інші. — За Виділ ФСУ: Юлія Кордубова, голова, Ольга Бородайко, секретарка. 2273 1-4

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.